

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de contravenientul Țurcanu Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din data de 19 aprilie 2017,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.12.2016 – 24.02.2017;

Instanța de recurs: 03.04.2017 – 19.04.2017.

Colegiul penal asupra recursului în anulare în cauză,

C O N S T A T Ă :

1. La 28 noiembrie 2016, agentul constatator al Secției Contracararea Fraudelor Vamale al Biroului Vamale Leușeni, Scutelnic Vladimir, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr.323/16, pe faptul, că Țurcanu Alexandru la 02.11.2016 în jurul orelor 13.30 min. la pista de control „Ieșire pasageri” s-a apropiat mijlocul de transport de model „XXX” cu n/î XXXX, cod VIN nr. XXXX la volanul căruia se afla cet. Republicii Moldova, Țurcanu Alexandru. Șoferul a selectat coridorul „verde”. Șoferul și pasagerii au declarat verbal, precum că nu transportă careva bunuri și n-au ce declara.

Ulterior, în urma analizei de risc comun cu inspectorul chinolog și câinele antitabac „Dona”, au fost depistate 10 pachete țigări marca „Winston” (prețul 22 lei), 10 pachete de țigări marca „Marlboro” (prețul 25 lei), 4 pachete de țigări marca „Marlboro Touch” (prețul 23 lei), 28 pachete de țigări marca „Bond” (prețul 17 lei), toate cu timbre de acciz ale R. Moldova nedeclarate organului vamal. Țigările au fost tănuite în spațiul special adaptat al ușii din spate al compartimentului marfar a mijlocului de transport. Suma totală a țigărilor nedeclarate constituie 1038 lei.

Fapta contravenientului Țurcanu Alexandru a fost încadrată în prevederile art. 287 alin. (10) Cod Contravențional, fiind sancționat cu amendă în mărime de 140 unități convenționale, echivalentul a 2 800 lei, în beneficiul statului. La fel, în temeiul art. 431 al.(4¹) Cod Contravențional, art. 162 alin. (4) Cod de procedură penală, 106 Cod penal, au fost supuse confiscării speciale 10 pachete țigări marca „Winston” (prețul 22 lei), 10 pachete de țigări marca „Marlboro” (prețul 25 lei), 4 pachete de țigări marca „Marlboro Touch” (prețul 23 lei), 28 pachete de țigări marca „Bond” (prețul 17 lei), toate cu timbre de acciz ale R. Moldova nedeclarate organului vamal, precum și confiscarea contravalorii mijlocului de transport de model „XXX” cu n/î XXX, cod VIN nr. XXXX în sumă de 118 063 lei (conform raportului de constatare tehnico științifică nr. 28/10-00172).

2. Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și sancțiunea aplicată, contravenientul Țurcanu Alexandru a depus contestație, solicitând încetarea procesului contravențional.

3. Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 24.02.2017, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată contestația lui Țurcanu Alexandru împotriva procesului-verbal cu

privire la contravenție nr. 323/16 din 28.11.2016 întocmit de către șeful Secției Contracarea Fraudelor Vamale al Biroului Vamale Leușeni, Scutelnic Vladimir, pe semnele contravenției prevăzute de art. 287 alin. (10) Cod contravențional și a deciziei agentului constator de aplicare a sancțiunii contravenționale.

4. Nefiind de acord cu hotărârea în cauză, avocatul Nichifor Eugeniu, în interesele contravenientului Țurcanu Alexandru, a declarat recurs prin care a solicitat, casarea acesteia cu anularea parțială a deciziei șefului Secției Contracarea Fraudelor Vamale al Biroului Vamale Leușeni din 28.11.2016 în partea ce ține de încasarea contravalorii automobilului de model „XXX” cu n/î XXX în sumă totală de 118 063 lei și a hotărârii Judecătoria Hîncești din 24.02.2017.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța a ignorat prevederile legale, ori conform prevederilor art. 46 alin. (1), (4) al Constituției Republicii Moldova, averea dobândită licit, nu poate fi confiscată. Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni sau contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii. Însă instanța a ignorat faptul că în cazul dat nu există o proporționalitate între gravitatea faptei comise și aplicarea măsurii speciale de confiscare a contravalorii microbuzului de model „XXX” în sumă totală de 118 063 lei.

La caz valoarea obiectului contrabandei constituit din țigări cu timbrul de acciz al RM a fost evaluată la suma de 1 038 lei, pe când valoarea mijlocului de transport, confiscarea contravalorii căruia s-a dispus prin decizia B.V. Leușeni, cu mult depășește valoarea obiectului contrabandei, ceea ce presupune încălcarea principiului proporționalității.

În ședința de judecată agentul constator nu a prezentat careva probe care ar confirma faptul, că automobilul în cauză a fost predestinat pentru o astfel de activitate, iar contravenientul practică o activitate sistematică de acest gen care i-ar produce venituri din aceasta.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din data de 19 aprilie 2017, a fost respins ca nefondat recursul declarat de avocatul Nichifor Eugeniu în numele contravenientului Țurcanu Alexandru, și menținută fără modificări hotărârea Judecătoria Hîncești din 24 februarie 2017.

5.1. Pentru a se pronunța, instanța de recurs a menționat că, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor prezentate, a ținut cont de cerințele art. 457-458 Cod contravențional, care prevăd că la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

De asemenea, instanța de recurs a constatat lipsa temeiurilor de fapt și de drept ce ar genera nulitatea actului privind constatarea faptei contravenționale și aplicarea sancțiunii contravenționale or, în urma verificării legalității și corectitudinii deciziei agentului constator din 28.11.2016 careva dubii și incorectitudini în concordanță cu norma art. 443 Cod contravențional nu au fost constatate, de asemenea forța probantă a procesului-verbal în cauză nu a fost răsturnată, ne fiind demonstrată o altă situație de fapt decât cea reținută de către agentul constator la întocmirea actului contestat.

Mai mult, funcționarii Serviciului Vamal împuterniciți cu atribuții de sancționare, examinând procesul-verbal cu privire la contravenție și, după caz, materialele anexate, adoptă o decizie prin care poate fi aplicată o sancțiune

contravențională inclusiv cu confiscarea bunurilor sau de încetare a procesului contravențional.

La caz, reprezentantul Biroului Vamal Centru la 28.11.2016 sancționând contravenientul, a dispus inclusiv confiscarea contravalorii mijlocului de transport de model „XXX” cu nr. de înmatriculare XXX, cod VIN nr. XXX în sumă de 1 18 063 lei (conform raportului de constatare tehnico - științifică nr. 28/10-00172), fapt cu care contravenientul nu este de acord.

Conform art. 421 alin. (1) Cod Contravențional, corpuri delictive se consideră obiectele, inclusiv banii, documentele, mijloacele de transport, alte valori, față de care există temeieri de a presupune că au servit la săvârșirea contravenției, au păstrat asupra lor urmele faptei contravenționale sau au constituit obiectul acestei fapte, sau pot servi ca mijloc de constatare a existenței ori inexistenței elementelor constitutive ale contravenției.

E de menționat că, prin ordonanța Biroului Vamal Leușeni din 02.11.2016 de rând cu pachetele de țigări nedeclarate organului vamal, în calitate de corp delict a fost recunoscut și mijlocul de transport de model „XX” cu n/î XXX, cod VIN nr. XXX, care a fost folosit pentru trecerea ilegală a bunurilor nedeclarate peste frontiera vamală.

Respectiv decizia agentului constator cu privire la confiscarea contravalorii mijlocului de transport de model "XX" cu nr. de înmatriculare XXX cod VIN nr. XXX în sumă de 118 063 lei (conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 28/10-00172), este întemeiată și legală or, conform art. 431 alin. (4¹, 4²) Cod Contravențional - la examinarea cauzelor contravenționale, prevăzute de art. 50 alin. (2), agentul constator al poliției, iar la examinarea celor de la art. 287 alin. (8), (10) și (11), agentul constator al Serviciului Vamal hotărăsc asupra corpurilor delictive potrivit art. 439⁷ din prezentul cod și prevederilor art. 162 din Codul de procedură penală, care se aplică în modul corespunzător în procesul contravențional. În cazul imposibilității aplicării alin.(4¹) din prezentul articol în partea ce ține de art. 287 alin. (8), (10) și (11), agentul constator al Serviciului Vamal confiscă contravaloarea corpului delict stabilită de către organul vamal.

Astfel, reieșind din obiectul comiterii contravenției și metoda de trecere a pachetelor de țigări peste frontiera vamală a Republicii Moldova, tăinuindu-le în loc special amenajat în acest scop, prin nedeclararea în documentele vamale sau în alte acte de trecere a frontierei, instanța de fond corect a ajuns la concluzia de a respinge contestația contravenientului ca fiind neîntemeiată, cu menținerea deciziei agentului constator.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de recurs, contravenientul Țurcanu Alexandru, declară recurs în anulare, prin care solicită casarea acesteia cu transmiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel în ordine de recurs. Contravenientul invocă dezacordul cu decizia instanței de recurs pe motiv că, acesta nu a fost citat legal, însă a fost informat de apărătorul său că prima ședință se va desfășura la datat de 19.04.2017, ulterior contravenientul a solicitat apărătorul său să amâne examinarea cauzei pe motivul imposibilității de a se prezenta, iar apărătorul a expediat prin poștă electronică cererea de amânarea examinării cauzei. Prin urmare, instanța de recurs a trecut cu vederea cererea de amânare a examinării cauzei și a pronunțat decizia la 19.04.2017.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În conformitate cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Potrivit dispoziției art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Reieșind din prevederile normelor legale citate mai sus, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

În contextul celor expuse, Colegiul penal conchide că, în ordinea recursului în anulare, potrivit modificărilor din Codul de procedură penală din 27 octombrie 2012, poate fi atacată doar sentința, legalitatea căreia a fost verificată pe căile ordinare de atac – în apel și în recurs și a devenit irevocabilă.

Astfel, în speța dată a fost examinată contestația lui Țurcanu Alexandru, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare în baza art. 287 alin. (10) Cod contravențional, iar hotărârile adoptate în cadrul procesului contravențional au numai un dublu grad de jurisdicție, prima instanță și de recurs, cale de atac, prevăzută de lege prin dispoziții imperative, de la care nu se permite nici o derogare.

Prin urmare, raportând prevederile legale menționate supra la cauza dată, instanța de recurs constată că recurentul contestă decizia instanței de recurs prin care sa soluționat contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare, în baza art. 287 alin.(10) Cod contravențional, iar o atare hotărâre irevocabilă nu este susceptibilă de a fi atacată în ordinea recursului în anulare, deoarece nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție.

Așadar, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat de către recurentul Țurcanu Alexandru, întrucât acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. 456, art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de contravenientul Țurcanu Alexandru împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2017, deoarece nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 22 noiembrie 2017.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan